

Joensuun steinerkoulun suunnitelma poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin

SISÄLLYS	
1 SUUNNITELMAN LAADINTA	1
2 OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN	1
2.1 Opetus karanteenin ja eristyksen aikana	2
3 OPETUKSESSA TARVITTAVAT LAITTEET, YHTEYDET JA MATERIAALIT	3
4 OPPIMISEN TUKI	4
5 KOULURUOKAILUN JÄRJESTÄMINEN	4
6 OPPILASHUOLTO	5
8 KODIN JA KOULUN VÄLINEN YHTEISTYÖ	7
9 POISSAOLOT	7
9.1 Poissaolo ja tartuntatautilaki	8
9.2 Erityiset opetusjärjestelyt	9
10 OPPIMISEN JA OSAAMISEN ARVIOINTI	10
11 HENKILÖSTÖN TYÖNJAKO JA VASTUUT SEKÄ TYÖHYVINVOINNISTA HUOLEHTIMINEN	11
LIITE	12
Aamu- ja iltpäivätoiminta varautumissuunnitelma	12

1 SUUNNITELMAN LAADINTA

Joensuun steinerkoulussa opetus tapahtuu pääsääntöisesti lähiopetuksena OKM:n, OPH:n ja THL:n, Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymän Siun soten ja Joensuun kaupungin ohjeistusten mukaisesti, ja tarvittaessa poikkeuksellisin järjestelyin opetuksen järjestäjän (Joensuun steinerkoulun kannatusyhdistyksen hallituksen) päätöksellä. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymistä koskeva päätös voidaan tehdä enintään yhdeksi kuukaudeksi kerrallaan, ja sitä voidaan opetuksen järjestäjän päätöksellä jatkaa, mikäli tartuntatautilain mukaisia päätöksiä ja niissä asetettuja rajoituksia olisi edelleen välttämätöntä jatkaa. Arvio lähiopetuksen turvallisuudesta tehdään yhdessä alueellisten tartuntatautiviranomaisten kanssa tartuntatautilain nojalla annettavan päätöksen pohjalta.

Poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana opetusta voidaan järjestää osittain tai kokonaan muuna kuin lähiopetuksena etäyhteyksiä hyödyntäen. Opetuksen järjestäjä voi tehdä päätöksen vain tilanteessa, jossa se on välttämätöntä eikä opetuksen järjestämisessä pystytä noudattamaan tartuntatautiviranomaisen päätökseen sisältyvää ohjeistusta opetustilojen turvallisesta käytämisestä tai kun opetustilat joudutaan sulkemaan osittain tai kokonaan tartuntatautilain 58 §:n nojalla. Lapsen oikeuksien rajoittamisen tulee olla tarkkarajaista, tarkoitussidonnaista ja kestoltaan mahdollisimman lyhytaikaista

Päätöksenteossa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset tarpeet — oppilaiden ja huoltajien näkemykset huomioiden — niin pitkälle kuin se on mahdollista. Yksilöllisinä tarpeina voidaan huomioida esimerkiksi oppimisen tuen, oppilashuollon, henkilökohtaisiin oloihin tai lastensuojeluun liittyvä tarve saada lähiopetusta. Lisäksi tulee huomioida perusopetuslain oppilaiden osallisuutta koskevaan säännös (47 a §). Säännöksen mukaan opetuksen järjestäjän on mm. kuultava koulun oppilaskuntaa ennen oppilaiden asemaan olennaisesti vaikuttavia päätöksiä.

Joensuun steinerkoulun suunnitelma poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin on laadittu yhteistyössä opetuksen järjestäjän, koulun henkilöstön sekä oppilashuollon henkilöstön kanssa. Suunnitelmassa kuvataan Joensuun steinerkoulun keskeiset toimenpiteet mahdollisiin poikkeuksellisten opetusjärjestelyihin liittyen. Opetuksen järjestäjän antamat ohjeet käydään läpi henkilöstön kanssa. Suunnitelmaa päivitetään ja tarkennetaan vallitseva tilanne ja valtakunnalliset ohjeistukset huomioiden. Opetusjärjestelyt ja toimenpiteet kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan sekä koulukohtaiseen oppilashuoltosuunnitelmaan.

2 OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Oppilaiden sekä opetus- ja muun henkilöstön välisten fyysisten kontaktien välttämiseksi opetusta voidaan toteuttaa tarvittaessa etä- ja lähiopetuksen yhdistelmänä. Tällöin

lähiopetusta ja etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta vuorotellaan viikoittain tai muulla opetuksen järjestäjän soveltuvaksi arvioimalla rytmillä. Vuorottelusta sovitaan tapauskohtaisesti kulloinkin vallitseva tilanne huomioiden. Opetus järjestetään niin, että oppilas saa pääsääntöisesti lähiopetusta ja etäyhteyksiä hyödyntävät opetusjaksot ovat mahdollisimman lyhyitä.

Oppilaan oikeus opetukseen turvataan poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana perusopetuslaissa ja sen nojalla säädetyn ja määrätyn mukaisesti. Opetuksessa noudatetaan tuntijakoa, opetussuunnitelman perusteita, paikallista opetussuunnitelmaa, perusopetusasetuksen mukaista työaika, koulun työ- ja loma-aikoja, koulun lukuvuosisuunnitelmaa ja oppilaan lukujärjestystä.

Perusopetuksen järjestäminen etäyhteyksiä hyödyntäen tarkoittaa esimerkiksi opetusjärjestelyä, jossa oppilas ja opettaja eivät ole fyysisesti samassa tilassa, vaan opetus sekä muu oppilaan ja opettajan sekä oppilaiden välinen vuorovaikutus tapahtuvat eri- tai samanaikaisesti esimerkiksi digitaalisia välineitä, kuten etäyhteyksiä, verkko-oppimisympäristöjä, sähköisiä alustoja tai digitaalisia viestintävälineitä hyödyntäen. Joensuun steinerkoulussa etäopetuksessa hyödynnetään kaikkien opetusryhmien kanssa yhteneviä oppimisympäristöjä (Pedanet, Zoom). Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus on perusopetuslaissa määriteltyä opetusta. Koulussa huolehditaan, että myös etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa oppilas saa opetussuunnitelman mukaista opetusta ja oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus ei tarkoita pelkkien oppimistehtävien antamista.

Opetuksen järjestäjä huolehtii oppilaiden yhdenvertaisista mahdollisuuksista oppimista edistävään vuorovaikutukseen sekä siitä, että oppilaat etenevät opinnoissaan. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus voi olla esimerkiksi opettajan johdolla annetun opetuksen ohella monimuoto-opetusta verkossa sekä osittain oppilaan itsenäistä opiskelua verkon avulla. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus järjestetään oppilaan ikäkauden ja edellytysten mukaisesti.

2.1 Opetus karanteenin ja eristyksen aikana

Jos koulussa on tapahtunut altistumista koronavirukselle tai todetaan tartuntatapauksia, terveydenhuoltoviranomaiset päättävät tartunnan leviämistä rajoittavista toimenpiteistä. Näitä voivat olla koulun sulkeminen tai henkilöitä voidaan määrätä tartuntatautilain 60 ja 63 §:n nojalla karanteeniin tai eristykseen. Tartuntatautiviranomainen voi päättää tartuntatautilain 57 §:n oppilaan oppilaitoksesta poissaolosta yhtäjaksoisesti yhteensä enintään kahden kuukauden ajaksi. Tartuntatautilain mukaisia rajoitustoimenpiteitä, kuten karanteenia, käytettäessä tilanteet poikkeavat toisistaan, joten opetuksen järjestäjä tekee paikallisesti ratkaisut kunnan terveydenhuoltoviranomaisten päätösten perusteella. Oppilaan yhdenvertainen oikeus opetukseen tulee turvata mahdollisimman

täysimääräisesti. Karanteeni ja eristäminen on toteutettava siten, että lapsen oikeuksia ei tarpeettomasti rajoiteta.

Jos oppilaan opetusta ei tartuntatautilain 57, 60 ja 63 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa voida järjestää lähiopetuksena, opetus voidaan järjestää 18 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin erityisiin opetusjärjestelyihin, jota koskeva päätös voidaan tehdä enintään edellä tarkoitettujen tartuntatautilain nojalla annetun oppilasta koskevan päätöksen voimassaolon ajaksi.

Joensuun steinerkoulussa karanteenissa ja eristyksessä oleva oppilas voi kuntonsa mukaan osallistua opetukseen etäyhteyden välityksellä samalla, kun muu opetusryhmä opiskelee lähiopetuksessa.

3 OPETUKSESSA TARVITTAVAT LAITTEET, YHTEYDET JA MATERIAALIT

Perusopetuslain 20 a §:n mukaan poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana opetuksessa tarvittavat laitteet, yhteydet ja materiaalit ovat perusopetuksen oppilaille maksuttomia. Yhteydellä tarkoitetaan esimerkiksi internetyhteyttä ja materiaaleilla opetuksessa tarvittavia oppimissovelluksia ja viestintävälineitä.

Lähtökohtana on, että opetuksessa käytetään koulun laitteita, mutta myös oppilaan omaa laitetta voidaan käyttää. Jos oppilaan omia laitteita käytetään, koulun on tärkeää varmistaa, että ne ovat opetukseen soveltuvia ja riittäviä. Alle 15-vuotiaan osalta huoltaja päättää, voiko lapsi käyttää mobiililaitettaan tai kotoa löytyviä laitteita etäopetuksessa. Viisitoista vuotta täyttänyt päättää lähtökohtaisesti itse, käyttääkö hän mobiililaitetta tai kodin laitteita. Opetuksen järjestäjä ei voi edellyttää, että huoltajat hankkivat oppilaille poikkeuksellisissa opetusjärjestelyissä tarvittavat laitteet, vaan omien laitteiden käytön on perustuttava suostumukseen. Opetuksen järjestäjä huolehtii jokaiselle niitä tarvitsevalle oppilaalle laitteet, yhteydet ja materiaalit. Opetuksen järjestäjä voi tarjota laitteen, internetyhteyden ja materiaalit valitsemallaan tavalla niitä tarvitseville. Internetyhteys voidaan järjestää esimerkiksi dataliittymän tai kunnallisen lähiverkon avulla.

Joensuun steinerkoulussa kartoitetaan lukuvuoden alussa oppilaiden laitteiden, yhteyksien ja materiaalien käyttötarve mahdollisten poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden varalle. Koulu tarjoaa laitteet ja internetyhteydet niitä tarvitseville oppilaille.

Koulu kantaa pääsääntöisesti riskin laitteen rikkoutumisesta ja katoamisesta, ellei voida osoittaa, että oppilas on toiminut erityisen huolimattomasti. Koulun vakuutus kattaa koulupäivän aikana sattuneet laitevahingot.

4 OPPIMISEN TUKI

Myös mahdollisten poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen aikana oppilaalla on oikeus saada opetusta ja tukea sellaisilla toteuttamistavoilla kuin se olosuhteisiin nähden on mahdollista toteuttaa. Mikäli opetusta järjestetään etäyhteyksiä hyödyntäen, tulee oppimisen tuen tarvetta arvioida kaikkien oppilaiden osalta tarpeen mukaan. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtyminen voi lisätä oppimisen tuen tarvetta ja sen arviointia.

Poikkeukselliset opetusjärjestelyt eivät muuta opetuksen esteettömyyden ja saavutettavuuden vaatimusta. Opetuksen on aina oltava esteetöntä ja saavutettavaa myös vammaisille oppilaille.

Perusopetuslain mukaan vammaisella ja muulla erityistä tukea tarvitsevalla oppilaalla on lisäksi oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetuspalvelut, erityiset apuvälineet sekä 39 §:n nojalla järjestettävät palvelut.

Joensuun steinerkoulussa jokainen opettaja kartoittaa ja vastaa omalta osaltaan opetusryhmiensä oppilaiden tuen tarpeista. Jokaisella opettajalla on velvollisuus tarjota tukiopetusta sitä tarvitseville oppilaille myös poikkeusjärjestelyiden aikana. Koulun erityisopetuksesta vastaavat opettajat huolehtivat siitä, että säännöllinen erityisopetus jatkuu kaikkien sitä tarvitsevien oppilaiden ja opetusryhmien osalta. Lisäksi koulun muu pedagoginen henkilöstö (koulunkäynninohjaajat) voivat omalta osaltaan osallistua oppilaiden tukitoimien suunnitteluun ja toteutukseen poikkeusjärjestelyiden ajan.

5 KOULURUOKAILUN JÄRJESTÄMINEN

Myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana lähiopetuksessa olevilla oppilailla on työpäivinä oikeus saada tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria perusopetuslain 31 §:n 2 momentin sekä opetussuunnitelman mukaisesti. Kouluruokailu järjestetään kuten normaalioloissa, mutta hygieniaan ja koronaviruksen leviämisen estämiseen liittyvät varotoimenpiteet otetaan huomioon ja korostetaan niitä ruokailun ohjauksessa. Epidemian kehittymistä seurataan ja aterian järjestäminen mukautetaan kulloisenkin tilanteen mukaiseksi.

Joensuun steinerkoulussa ruokailu järjestetään lähiopetuksen aikana porrastetusti jakaantuen kolmeen oppilasryhmään: luokat 1-3, 4-5 ja 6-9. Aikaa ryhmien ruokailujen välillä on n. 20 minuuttia. Ennen ja jälkeen ruokailun huolehditaan käsihygieniasta. Ruokailuun kuljetaan rauhallisesti ja turvalliset etäisyydet huomioidaan sekä jonotustilanteissa että pöydissä ruokaillessa. Jokaisen luokan omaa jonotusvuoroa odotetaan luokittain pöydissä tai luokahuoneissa. Luokille 1-3 ruoka annostellaan. Luokat 4-9 ottavat ruoan itse ja

ottimet vaihdetaan jokaisen luokan välissä. Ruokailua ohjaamassa toimii päivittäin kolme ruokailuvalvojaa.

Etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa aterian tarjoaminen järjestetään perusopetuslain 20 a §:n 3 momentin mukaisesti. Opetuksen järjestäjällä on velvollisuus tarjota myös etäopetuksessa kaikille oppilaille maksuton ateria. Etäopetuksessa ateria lähtökohtaisesti syödään muualla kuin koulussa. Etäopetuksessa olevien oppilaiden aterian järjestäminen ei edellytä aterian toimittamista oppilaan kotiin eikä aterian vaatimuksena ole täysipainoisuus, koska joidenkin tuotteiden tarjoaminen turvallisesti muissa kuin koulun tiloissa voi olla haastavaa.

Muuna kuin lähiopetuksena annettavassa opetuksessa maksuton ateria ei voi olla esimerkiksi rahallinen avustus, eikä maksuttoman aterian antamiselle voi asettaa tarveharkintaa. Aterian tarjoaminen ei voi myöskään tarkoittaa ruokatarvikkeiden antamista, vaan aterian tulee olla valmistettu valmiiksi.

Etäopetuksessa Joensuun steinerkoulun koulun ruoantoimittaja Compass Group toimittaa koululle viikottaiset ruokapaketit, jotka jaetaan koululta käsin porrastetusti eri luokkien oppilaille tai huoltajille. Ruokapaketeissa huomioidaan oppilaiden erityisruokavaliot. Etäaterioiden tarve kartoitetaan välittömästi verkkokyselyllä, jos koulun oppilaat siirtyvät etäopetuksen piiriin. Ruoan jakelussa on huomioitava, että ruoantoimittaja tarvitsee valmistautumisaikaa (enimmillään 1 vk:n ajan) erityisjärjestelyihin siirryttäessä. Ruokailujärjestelyistä tiedotetaan huoltajille Wilman välityksellä aina tilanteen muuttuessa. Kouluruokailujärjestelyistä kerätään vähintään lukuvuosittain palautetta sekä oppilailta että huoltajilta. Myös välitön päivittäinen palaute huomioidaan järjestelyissä.

Koulun ruokailutilanteissa huomioidaan myös kestävän kehityksen periaatteet. Sekä lähi- että etäopetuksen aikana oppilaita kannustetaan ruokailutilanteissa ruokahävikin vähentämiseen.

6 OPPILASHUOLTO

Joensuun steinerkoulun oppilashuollon palveluiden tuottajana toimii Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä Siun sote. Oppilashuollossa noudatetaan sekä opetussuunnitelmaa että koulukohtaista oppilashuoltosuunnitelmaa. Oppilashuollon järjestämisestä ei poiketa poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Oppilashuollossa valmistaudutaan syyslukukauden työskentelyyn niin lähiopetuksessa kuin etäopetuksessa. On tärkeää, että opetuksen ja oppilashuollon palvelujen henkilöstö havainnoivat kaikkien oppilaiden, sekä lähi- että etäopetuksessa olevien, hyvinvointia entistä tarkemmin. Varhaisen tunnistamisen ja tuen tarjoamisen näkökulmasta on tärkeää, että yhteyttä

oppilaisiin ja koteihin pidetään aktiivisesti. Oppilaiden vuorovaikutussuhteista huolehtiminen korostuu syyslukukauden käynnistyessä.

Koulun oppilashuoltoryhmän keskeinen tehtävä on suunnitella koulun yhteisöllisen työn toimintatavat ja sen edellyttämä työnjako alkavalle lukuvuodelle. Joensuun steinerkoulussa oppilashuoltoryhmä kokoontuu heti lukuvuoden alussa.

Oppilashuollon palvelut (psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuolto) järjestetään siten, että oppilaat voivat hakeutua palveluihin helposti ja opettajilla on mahdollisuus konsultoida palvelujen asiantuntijoita matalalla kynnyksellä. Jos oppilaan oppimisesta tai hyvinvoinnista herää huoli, jokaisella koulun henkilökunnan jäsenellä on velvollisuus viedä asia eteenpäin koulun oppilashuoltosuunnitelman määrittelemällä tavalla. Tarvittaessa oppilaille järjestetään koulun ulkopuolista tukea. Erityisesti tilanteissa, joissa opetusta ja oppilashuoltoa järjestetään totutusta poikkeavalla tavalla, oppilaille ja heidän huoltajilleen tiedotetaan käytettävissä olevista oppilashuollon palveluista ja niiden toimintatavoista. Oppilashuollon palveluissa varaudutaan yksilökohtaisen ja yhteisöllisen tuen tarpeen lisääntymiseen.

7 VUOROVAIKUTUS OPPILAIDEN KANSSA POIKKEUKSELLISTEN OPETUSJÄRJESTELYJEN AIKANA

Etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen aikana on turvattava oppilaiden yhdenvertaiset oikeudet saada opetusta. Joensuun steinerkoulun pedagoginen henkilöstö (opettajat ja koulunkäynninohjaajat) on aktiivisesti ja oma-aloitteisesti yhteydessä oppilaaseen sekä edistää säännöllistä vuorovaikutusta hänen kanssaan. Koulupäivään tuo säännöllisyyttä ja rytmiä opiskelu oppilaan lukujärjestyksen mukaisesti. Välitunnit ovat oppilaiden virkistytymisen aikaa myös etäopetuksen aikana. Riittävä ja säännöllinen opettajan ja oppilaan välinen vuorovaikutus sekä vertaisvuorovaikutus mahdollistavat opiskelussa edistymisen ja palautteen antamisen, vaikka opinnoissa voi olla itsenäistä tehtävien tekemistä samalla tavoin kuin lähiopetuksessa.

Koulun kaikille oppilaille laaditaan vuorovaikutusta tukeva lukujärjestys. Säännöllistä vuorovaikutusta ja yhteydenpitoa vahvistetaan esimerkiksi verkko-oppituntien avulla. Joensuun steinerkoulussa koko luokan yhteisiä verkko-oppitunteja on luokilla 1-3 n. 3h/pvä, luokilla 4-6 n. 4h/pvä ja luokilla 7-9 n. 4-5h/pvä. Opettajan ja koulunkäynnin ohjauksen tarve on suurin alakoulun oppilailla. Yläkoulun oppilailla viikottaiseen lukujärjestykseen voi sisältyä alakoulua enemmän myös itsenäistä opiskelua. Yläkoulussa etäoppitunnit voivat esimerkiksi koostua kaikille yhteisestä opetustuokiosta ja sen jälkeen itsenäisestä tekemisestä. Eri oppiaineet voivat vaihdella lukujärjestyksissä eri päivinä. Myös aineenopetus sisältyy lukujärjestyksiin. Oppilaiden koulupäivissä huomioidaan myös

välitunnit ja ruokatauko. Lukujärjestykset laaditaan opettajakunnan välisessä yhteistyössä ja niistä tiedotetaan sekä oppilaille että huoltajille.

Oppilaisiin pidetään yhteyttä osana ryhmää ja yksilötasolla. Koulun pääasiallinen yhteydenpitoväline on Wilma. Yhteyttä oppilaisiin voidaan tarvittaessa pitää myös puhelimitse. Vuorovaikutuksessa huomioidaan oppilaiden ikäkausi, vahvuudet ja tuen tarpeet. Oppilaiden läsnäolo opetuksessa varmistetaan esimerkiksi kuvayhteydellä verkko-opetuksen aikana. Vuorovaikutusta tuetaan tarvittaessa koulun moniammatillisen henkilöstön avulla, esimerkiksi koulunkäynninohjaajien tai oppilashuollon henkilöstön avulla. Koulussa seurataan aktiivisesti oppilaiden vuorovaikutuksen tarvetta ja tarvittaessa lisätään yhteydenottoja.

8 KODIN JA KOULUN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Kodin ja koulun yhteistyön merkitys korostuu, jos opetusta järjestetään aiemmasta poikkeavalla tavalla. Vastuu yhteistyön edellytysten luomisesta on opetuksen järjestäjällä. Koulun ja oppilashuollon palvelujen henkilöstön tulee olla aktiivisia ja aloitteellisia kotien kanssa tapahtuvassa vuorovaikutuksessa. Koulu informoi oppilaiden huoltajia riittävästi, jotta heillä on tieto kulloisistakin opetusjärjestelyistä ja oppilaan opintojen edistymisestä. Opetusjärjestelyihin liittyvästä yleisestä tiedottamisesta vastaa koulun rehtori.

Opettajan tehtävänä on huolehtia opetusryhmästään myös etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa. Luokanopettajat ja -ohjaajat yhdessä aineenopettajien kanssa huolehtivat päivittäisestä yhteydenpidosta oppilaisiinsa sekä riittävästä yhteydenpidosta oppilaidensa huoltajiin.

Huoltajien tapaamisissa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan etäyhteyksiä. Tapaamisten suunnittelussa otetaan huomioon perheiden mahdollisuudet käyttää etäyhteyksiä sekä tarve tulkkaukselle. Lähitapaamisissa otetaan huomioon hygieniaohteet. Myös vanhempainiltoja voidaan tarvittaessa järjestää etäyhteyksiä hyödyntäen.

9 POISSAOLOT

Perusopetuksessa oppilas on oppivelvollinen ja hänen tulee osallistua opetukseen, jolle hänelle ole erityisestä syystä myönnetty vapautusta. Oppilaan poissaolo koulusta voi perustua perusopetuslakiin tai tartuntatautilakiin. Sairaus on erityinen syy olla poissa koulusta. Koulun ei saa myöskään tulla, jos on sairastumiseen viittaavia oireita. Koulun opettajakunta seuraa poissaoloja opetuksen järjestämistavasta riippumatta ja ilmoittaa oppilaan huoltajalle luvattomista poissaoloista. Luvattomien poissaolojen ollessa kyseessä koulu on matalalla kynnyksellä yhteydessä oppilashuollon palveluihin. Tarvittaessa tehdään myös yhteistyötä kunnan sosiaali- ja terveystoimen tai nuorisotoimen kanssa.

Oppilailla on perustuslaissa turvattu yhdenvertainen oikeus maksuttomaan perusopetukseen. Perusopetuslain perusteella esi- ja perusopetuksessa sekä muussa perusopetuslain mukaisessa opetuksessa oppilaan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta (perusopetuslaki 25–26 a §, 35 §).

Poissaoloja koskevat käytännöt:

- Poissaoloon tulee aina hakea lupa, ja hakemus tulee perustella.
- Koulu harkitsee, onko luvan myöntämiselle perusteita. Opetuksen järjestäjä ja koulu voivat tehdä yleisiä linjauksia poissaololupien myöntämisestä ottaen kuitenkin huomioon oppilaiden oikeus saada perusopetusta.
- Sairauden tai muun ennakoimattoman syyn vuoksi lupa voidaan myöntää myös jälkikäteen.
- Oppilaita tulee kohdella yhdenvertaisesti, heidän etunsa ja yksilölliset tilanteensa huomioiden.
- Poissaoloihin liittyvissä menettelyissä hyvä yhteistyö ja pyrkimys yhteisen näkemyksen löytymiseen kotien kanssa on erityisen tärkeää. Luvattomasta poissaolosta tulee ilmoittaa huoltajalle. Poissaoloihin liittyvistä käytännteistä ja niiden perusteista tiedotetaan huoltajille.

Pandemiatilanteessa huomioon otettavat seikat:

- Sairaus tai oppilaan tai hänen perheenjäsenensä kuuluminen tartuntavaaran näkökulmasta riskiryhmään on hyväksyttävä peruste poissaoloon.
- Riskiryhmään kuulumisen perustuu hoitavan lääkärin arvioon oppilaan tilanteesta. Lääkäri voi arvioida myös poissaolon tarpeellisuutta.
- Opetuksen järjestäjä voi poissaolon perusteiden arvioimiseksi tarvittaessa edellyttää huoltajaa toimittamaan riittävän selvityksen, kuten lääkärintodistuksen lapsen kuulumisesta riskiryhmään.
- Koulu ei voi edellyttää, että sille luovutetaan tietoja lapsen perheenjäsenen terveydentilasta.

9.1 Poissaolo ja tartuntatautilaki

Tartuntatautilain perusteella laissa tarkoitettu lääkäri voi tehdä päätöksen tautiin sairastuneen tai sairastuneeksi perustellusti epäillyn henkilön oppilaitoksesta poissaolosta yhtäjaksoisesti yhteensä enintään kahden kuukauden ajaksi. Lääkäri voi myös määrätä eristyksen tai karanteeniin henkilön, joka on sairastunut tai jonka perustellusti epäillään

sairastuneen yleisvaaralliseen tartuntatautiin tai perustellusti yleisvaaralliseksi epäiltyyn tartuntatautiin.

Tartuntatautilain 58 §:n mukaan kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan oppilaitosten ja päiväkotien tilojen sulkemisesta. Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavat päätökset silloin, kun ne ovat tarpeen usean kunnan alueella.

Lain mukaan karanteeni ja eristäminen on toteutettava siten, että henkilön oikeuksia ei tarpeettomasti rajoiteta (tartuntatautilaki 57, 60, 63, 68 §). Oppilaiden yhdenvertainen oikeus opetukseen tulee siten turvata näissäkin tilanteissa mahdollisimman täysimääräisesti. Tarvittaessa oppilaalle voidaan tehdä perusopetuslain 18 §:n mukainen päätös erityisistä opetusjärjestelyistä.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos suosittelee ulkomailta palaavalle perusopetuksen oppilaalle 14 vuorokauden omaehtoista karanteenia. Myös omaehtoisen karanteenin ajaksi oppilaalle voidaan tehdä perusopetuslain 18 §:n mukainen päätös erityisistä opetusjärjestelyistä.

9.2 Erityiset opetusjärjestelyt

Tilapäisen vapautuksen (poissaolon) myöntämisen sijasta oppilaalle voidaan tehdä päätös erityistä opetusjärjestelyistä, jos se on perusteltua oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä (perusopetuslain 18 § 1 mom. 3 kohta). Tällöin oppilaan opetus voidaan järjestää perusopetuslainsäädännöstä osittain poiketen, esimerkiksi etäopetuksena. Tällainen järjestely voi tulla kysymykseen esimerkiksi riskiryhmiin kuuluvien, kotiin jäävien oppilaiden osalta. Päätöksenteossa voidaan hyödyntää lääkärin arviota.

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) velvoittaa opetuksen järjestäjiä ja kouluja muun ohella arvioimaan yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Yhdenvertaisuusvaltuutettu on suositellut lausunnossaan (13.5.2020, VVTDno-2020-393), että mahdollisuus erityisiin opetusjärjestelyihin tarjottaisiin yhtäläisesti myös lapsille, jotka ovat perustellusti poissa opetuksesta perheenjäsenensä terveydentilan vuoksi, jos erityisiä opetusjärjestelyitä tehdään lapsille, jotka kuuluvat riskiryhmiin. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus suosittelevat, että näin toimittaisiin väliaikaisesti akuutin koronavirusepidemian ajan.

Päätös erityisistä opetusjärjestelyistä voidaan tehdä myös erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille. Tällöin päätöksessä määritellään, miltä osin siinä poiketaan oppilaan erityisen tuen päätöksestä määräajaksi. Perusopetuslain 18 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta.

10 OPPIMISEN JA OSAAMISEN ARVIOINTI

Arviointi toteutetaan Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 ja 1.8.2020 voimaan tulleen perusteiden Luvun 6 Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa linjausten mukaisesti. Joensuun steinerkoulun arviointia koskeva paikallistettu luku 6 on nähtävissä koulun verkkosivuilla.

Oppilaan arviointi kohdistuu paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettuihin vuosiluokakohtaisiin tavoitteisiin. Päättöarvioinnissa käytetään opetussuunnitelman perusteissa annettuja päättöarvioinnin kriteereitä ja päättöarvosanojen muodostamisen periaatteita.

Jos syyslukukauden aikana siirrytään tartuntatautilain nojalla annetun päätöksen johdosta poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, kuten osittaiseen tai kokonaan etäyhteyksiä hyödyntävään opetukseen, lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan muuttuneet opetuksen järjestämistavat.

Etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa on arvioinnin kannalta otetaan huomioon seuraavat seikat:

- Opetus järjestetään paikallisen opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman mukaisesti.
- Arvioinnin käytänteistä tiedotetaan sekä oppilaille että huoltajille.
- Varmistetaan, että opetukseen ja arviointiin sisältyy opettajan ja oppilaan välistä säännöllistä vuorovaikutusta. Opettajan antaman yksilöllisen ja kannustavan palautteen ja ohjauksen merkitys korostuu etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa. Erityisesti tukea tarvitsevien ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kannalta on huolehdittava riittävästä ja ymmärrettävästä vuorovaikutuksesta.
- Arvioinnin tulee perustua mahdollisimman monipuolisesti kerättyihin näyttöihin.
- Näyttöjen antamisessa otetaan huomioon sovitut oppilaskohtaiset päätökset.
- Joidenkin näyttöjen siirtäminen osaksi tai kokonaan kevätlukukaudelle voi olla näyttöjen luonteen vuoksi tarpeen.
- Mikäli opetuksen järjestäjä päättää siirtymisestä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, arvioinnin käytänteistä päätetään enintään kuukaudeksi kerrallaan.
- Päättöarvioinnin kannalta otetaan huomioon, että joidenkin oppiaineiden oppimäärän opinnot voivat paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti päättyä jo 7. tai 8. vuosiluokan lopussa.
- Arvioinnin käytänteissä ja näyttöjen antamisessa huomioidaan oppilaiden terveydentila, olosuhteet ja muut mahdolliset syyt, jotka vaikeuttavat näyttöjen antamista ja osaamisen osoittamista. Oppilaille annetaan tällöin vaihtoehtoisia tapoja osaamisensa osoittamiseen.

- Työskentelyn arviointi toteutetaan myös etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti osana oppiaineita ja perustuen oppiaineittain työskentelylle asetettuihin tavoitteisiin. Työskentelyn arvioinnissa otetaan huomioon poikkeukselliset olosuhteet ja etäopetuksessa opiskelevien oppilaiden rajalliset mahdollisuudet työskentelytaitojen osoittamiseen.
- Käyttäytymisen arviointi tehdään perustuen paikallisessa opetussuunnitelmassa määriteltyihin käyttäytymisen tavoitteisiin niiltä osin kuin niitä on mahdollista soveltaa etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen aikana.

11 HENKILÖSTÖN TYÖNJAKO JA VASTUUT SEKÄ TYÖHYVINVOINNISTA HUOLEHTIMINEN

Joensuun steinerkoulun henkilöstön työnjakoa ja vastuita liittyen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin on kuvattu aiemmin tässä suunnitelmassa.

Joensuun steinerkoulun henkilöstöä varten on laadittu työhyvinvointisuunnitelma yhteistyössä kannatusyhdistyksen hallituksen kanssa. Henkilöstön hyvinvointia kartoitetaan säännöllisesti ja kyselyiden tulosten pohjalta työnantaja ryhtyy tarvittaviin työhyvinvointia lisääviin toimenpiteisiin. Työhyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään myös säännöllisesti henkilöstön yhteisissä kokouksissa. Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehditaan lisäksi tarjoamalla jokaiselle työntekijälle tarvittaessa mahdollisuus työnohjaukseen. Työterveyspalveluihin kuuluvat määräaikaistarkastukset sekä suoraan työhön liittyvät terveydenhoitopalvelut.

Henkilöstön kanssa käydään läpi työturvallisuuteen- ja terveellisyyteen liittyvät ohjeistukset, ja koko henkilöstö sitoutuu noudattamaan niitä, esimerkiksi säilyttämällä turvavälit ja järjestämällä yhteiset kokoukset etäyhteyksin.

Opetuksen järjestäjä huolehtii myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana siitä, että henkilöstöllä on käytettävissään tarvittavat laitteistot, ohjelmistot ja materiaalit opetuksen järjestämiseen. Henkilöstö perehdytetään etäopetustyövälineiden käyttöön koulun digitutoropettajan johdolla.

Henkilöstön työajan rajaamiseksi Joensuun steinerkoulussa on laadittu selkeä aikataulu sille, milloin henkilöstö on tavoitettavissa puhelimitse tai muiden viestintävälineiden avulla. Näistä ajankohdista tiedotetaan oppilaille ja huoltajille lukuvuoden alussa. Henkilöstöä kannustetaan myös työnantajan toimesta rajaamaan työaikaansa.

Jokaisella henkilöstön jäsenellä on myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen aikana oikeus ja velvollisuus huolehtia omasta työhyvinvoinnistaan sekä yhteisvastuu koko työyhteisön hyvinvoinnista.

LIITE

Aamu- ja iltapäivätoiminta varautumissuunnitelma

- Iltapäivätoiminta järjestetään niin pitkään toimijoiden puolesta kuin mahdollista
 - o Mikäli mahdollinen tartunta/altistus aiheuttaa luokan/koulun tai vastaavan kokonaisuuden siirtymisen karanteeniin, etäkouluun tms., koskee se samalla AIP-toimintaa
 - o Mikäli sairastunut/altistunut lapsi käy AIP-toiminnassa, johon tulee lapsia laajemmalla alueella, toimitaan kaupungin valmiusjohtoryhmän, pandemiatyöryhmän, tartuntatautilääkärin kulloinkin antamien linjausten mukaisesti (jäljitys, altistuneiden asettaminen karanteeniin jne.)
- Karanteenissa tai kipeänä oleva oppilas ei voi osallistua toimintaan (sairauden ja karanteenin määrittelyissä seurataan kansallisia THL:n ja paikallisia Siu soten ohjeistuksia, jotka tiedotetaan yleisimmin koulun kautta, esim. Wilma)
- AIP-toiminnan koronaohjeistus kokonaisuudessaan on sama kuin kouluilla -> yhteinen linja
- Kaupungin yhteistyökumppani, joka toteuttaa AIP-toimintaa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan kaupungille oman organisaationsa mahdollisista altistumisista/tartunnoista jatkotoimenpiteitä varten. Ensimmäinen kontakti hallintoon (teemu.airaksinen@joensuu.fi, puh. 050 3389184), josta prosessi laitetaan käyntiin (koulun/lasten kontaktointi jne.).
 - o Viestinnässä toivotaan koordinaatiota hallinnon kanssa, jotta viestintä lasten ja perheiden suuntaan on yhdenmukaista ja mahdollisimman selkeää